

képes egy évvel előre megjövendölni azt, hogy milyen lesz a fakereslet? Czikkiró azonban e nehézséget is legyőzhetőnek véli, ha a faárokra befolyással bíró körülmények gondosan megfigyeltetnek, mert ezekből bizonyára a közel jövő fakereslete is megállapítható. A legutóbbi 30 év statisztikai adataiból azon következtetést vonja le, hogy a bő termő évek a fakeresletet fokozzák, mivel vagyonosodást idéznek elő, a vagyonosodás pedig az ipar felvirágzását és az építési kedvet előmozdítja; rosz termőévek után pedig ennek ellenkezője áll be. Ezen állítását statisztikai adatokkal támogatja, ugyanis Württembergben meglehetősen jó és egyenlő termés volt az 1860—1863. években, ennek megfelelőleg a faárak is jók és egyenlők voltak az 1861—1864. évben; az 1864. évi igen bő termés pedig 1865. évben a legmagasabb faárakat idézte elő. Viszont az 1859. évi rosz termésre, 1860. évben a legalacsonyabb faárak következtek. A jó termés rendszeren lenyomja a terményárakat, ennél fogva a jó faárak rendszeren a rosz terményárakkal esnek össze és viszont. Czikkiró tehát azt hiszi, hogy az erdőbirtokos meglehetősen biztonsággal már összel tudhatja azt, mily nagy lesz a fakereslet a jövő évben, s így könnyen megállapíthatja, hogy mennyi fát kell akkor piacra hoznia, illetőleg mennyit kell döntésre kijelölnie.

Végül azt mondja, hogy beismeri, miszerint a fakeresletre és faárokra más körülmények is befolyanak, és hogy czikkének egyedüli célja szaktársainak figyelmét e kérdésre felhívni, mert ez csak úgy lesz helyesen megoldható, ha lehetőleg sokan fognak az ahhoz szükséges adatok gyűjtésével foglalkozni.

Az erdőöri szakvizsgák.

I. Budapesten.

Az idej erdőöri szakvizsga Budapesten a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak f. é. 45.398. számú rendelete alapján október hó 29-én vette kezdetét, és november hó 3-án fejeztetett be.

A vizsgáló bizottságban Kallina Károly, m. kir. erdőmester, mint elnök; Nozdroviczky Miklós, városi erdőmester, mint vizsgáló biztos és Hångay Géza, m. kir. főerdész, mint vizsgáló pótbiztos vettek részt. Pest-Pilis-Solt és Kis-Kúnmegyét Szabó Kálmán árvaszéki ülnök képviselte.

A vizsga letétele iránti engedélyért a budapest-kerületi kir. erdőfelügyelőséghez összesen 41-en folyamodtak; ezek

közül azonban 9 egyénnek — habár 4—8 éve szolgálnak a gyakorlatban — nem adatott meg az engedély, mert a törvény értelmében megkövetelt időt, a 24 életévet, nem töltötték még be.

A vizsgaengedélyt nyert, és a vizsgához meg is jelent 32 egyén közül 10 az államerdészetnél, 8 a m. kir. vallás-és közalapítványnál és 14 magánuradalmaknál szolgál.

A feleletek és írásbeli dolgozatok eredményének egybevetése után, a képességi osztályzat következőleg állapított meg:

kitünően alkalmasnak találtatott	3,
jól	"	"	.	.	12,
kielégítően	"	"	.	.	12
és nem	"	"	.	.	5.

A feladott írásbeli kérdések következők voltak:

1. „Az erdőőr, kinek védkerületében legeltetésre átengedett tölgyállabokban fél makktermés mutatkozik, 60 hold erdőterületnek teljvetés útján való bevetéséhez szükséges makk szedésével és annak télen át való eltartásával bizatik meg. Hány hektoliter makk fog az említett teljvetésre szükségeltetni? Mikép és mikor fogja ezen makk felszedését eszközölni? Hová és miképen fogja azt áttelelés végett elhelyezni?“

2. „Az erdőőr védkerületében, a közutakon kívül, fejszével ellátott egyénnel találkozik, kinek az erdőben jogosultsága nincsen, és kinek ottani megjelenése aggályosnak tünik fel. Miképen fog ez esetben az 1879. évi XXXI. t.-cz. (erdőtörvény) intézkedéseinek megfelelően eljárni?“

3. „Vadtenyésztésre berendezett védkerületben, az erdőőr egy vadszónak felállítását czélszerűnek véli. Annak felállítása miatt előljáró hatóságának jelentés teendő egy költségvetés kíséretében, melyben a felállításra alkalmas hely, a hozzá szükséges faanyag, agyag- és sómennyiség kiszámítandó.“

Az írásbeli kérdések megfejtése, kevés kivétellel, nagyon gyengének volt mondható, mely körülmény különösen abban leli magyarázatát, hogy a vizsgajelöltek legnagyobb része az írás mesterségében — különösen a fogalmazásban, nem igen jártas.

A szóbeli vizsga, mely a vizsgázók származásához képest, magyar és német nyelven tartatott meg, és melynél a vizsgáló bizottság különösen azon helyi viszonyokra volt tekintettel, hol az illető szolgál, az írásbeli vizsgánál sokkal jobban sikerült. Ennél mindjárt meglátszott az, hogy mely uradalmak, illetőleg erdőgondnokságok erdőtisztjei foglalkoztak az erdőőrök oktatásával, tudván azt, hogy szakavatott, gyakorlati jártassággal és ügyességgel nem bíró erdőőrök nélkül sikeresen gazdálkodni nem lehet.

Kedves kötelességemnek ismerem itt, mint olyant, hol az erdőőrök szakoktatására kiváló gond és szorgalom fordítatott, különösen gr. Lamberg csákerényi uradalmát, és a szegszárdi vallás- és közalapítványi erdőtisztiséget kiemelni, honnét kitünő gyakorlati és elméleti jártassággal bíró vizsgázók küldettek fel.

Sajnálattal kellett másrésről a vizsgáló bizottságnak arról meggyőződést szerezni, hogy különösen a dunamelléki uradalmakból oly készületlen vizsgázók jelentkeztek, hogy a legegyszerűbb s mindennapi kérdésekre sem tudtak szabatos feleletet adni. Tapasztalatlanságuk és járatlanságuk annyira ment, hogy nemcsak az azon vidéken előforduló főbb fanemeket nem tudták megkülönböztetni, hanem még a négy számolási alapléveletben sem voltak jártasak. Sőt oly vizsgázó is küldetett fel, ki a külső szolgálatban soha sem volt alkalmazva, s így még csak módja sem volt arra, hogy magát legalább gyakorlatilag kiképezhesse.

„Az erdőőrök szakoktatására tehát, mind a szolgálat, mind pedig a vizsgázók érdekében kiváló gond fordítandó!”

— Budapest, 1883. november hó 5-én.

Hangay Géza,
m. kir. főerdész.

II. Máramaros-Szigeten.

Az erdőőri szakvizsga f. évi október hó 29., 30. és 31-én tartatott meg.

A vizsgáló bizottság elnöke volt Bikkal Nándor, m. kir. erdőigazgató; vizsgáló biztosok Belházy Jenő, m. kir. erdőtítkár, Mjazovszky Károly, m. kir. erdőrendező és pótbiztos Kreybig László, m. kir. kezelő főerdész.

Az erdőőri szakvizsga letételeseért folyamodottak közül, a szatmári kir. erdőfelügyelőség részéről, az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-a és az ennek alapján 1880. évi 25.347. szám alatt az erdőőri szakvizsgák megtartása ügyében kibocsátott magas miniszteri utasítás 2. §-a által követelt kellékeknek szem előtt tartásával, 10-en nyertek engedélyt, kik közül egyik időközben elhalt, egy pedig a vizsgálóhoz nem jelent meg.

A vizsgálóhoz megjelent 8 vizsgajelölt közül 3 mint hely. erdőőr, egy mint erdőmunkás, a nagybányai m. kir. főerdőhivatalnál alkalmaztatik, 1 mint erdőőr a m.-szigeti erdőigazgatóságnál, 1 mint erdőőr, 2 pedig dijnoki minőségben a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál szolgál.

Írásbeli megfejtés végett következő három kérdés adatott fel a bizottság elnöke által, és pedig:

I. A luczfenyő szálerdő miképen kezelendő és ujitandó fel, és miféle fő- és mellékhasználatokat nyujt az?

II. A tűzifa és rönkök előnyös leusztatása érdekében minő előmunkálatok és intézkedések szükségeltetnek, és az usztatás foganatosítása és keresztülvitelénél mik tartandók szem előtt?

III. Egy felujított és tilalom alatt álló favágásban, több ismeretlen pásztor felügyelete alatt, nagy számban marhát talál, mily eljárást kell követnie, és mily tartalmu jelentést kell intéznie előljáró erdészéhez?

Az írásbeli vizsga — csekély kivétellel — gyengébb eredményt nyujtott, mely körülmény talán a csekély iskoláztatásban, vagyis hiányos nyelvészeti ismeretekben és fogalmazási gyakorlatban lelheti magyarázatát, ezen feltevést erősbiti továbbá némileg az is, hogy a szóbeli vizsga általánosságban sikerültnek mondható, sőt némelyik vizsgajelölt meglepő jó előkészültséget tanusított.

A szóbeli vizsgánál a jelöltek az erdészeti műszaki erdőőri szolgálat keretén belül tudni valókra nézve behatóan és körülmenyesen megvizsgáltattak, s az írásbeli és szóbeli feleleteik egybevetése után 2 kitünően, 3 jól és 3 kielégítően alkalmasnak találtatott.

A vizsga eredménye ennél fogva kedvezőnek mondható, s a jó siker, a vizsgázottak nyilatkozatai és beismerései, valamint a vizsgáló bizottsági tagok tapasztalatai szerint, határozottan a Bedő Albert miniszteri tanácsos és országos főerdőmester ur által kiadott „Erdőőr“ című szakkönyv kitűnő és könnyen felfogható tartalmának tulajdonítható, mi ezen alkalommal abból is kitűnik, hogy a vizsgázottak közül egy sem nyert szakbeli oktatást, de mindegyik egyedül olvasta az „Erdőőr“-t, és a belőle tanultaknak az eddig szerzett tapasztalataival való összehasonlításából nyert meggyőződése szerint oldotta meg a hozzá intézett kérdéseket.

M.-Sziget, 1883. évi november 2-án.

Belházy Jenő,
m. kir. erdőtitkár.

III. Kassán.

Az erdőőri szakvizsga Szabó Adolf, kir. erdőfelügyelő elnöklete alatt Haske Emil, kassavárosi erdőmester és alulírott, mint vizsgáló biztosok, és Máriassy Mátyás, kir. alerdőfelügyelő, mint póttag által folyó évi október hó 1., 2., 3-án tartatott meg.

A vizsgálóhoz való bocsáttatásért folyamodott 25 erdőőr. A kassai kir. erdőfelügyelőség ezek közül 24-nek adott engedélyt, 1 pedig azon okból utasított el, mivel a 24 éves életkort még nem érte el.

A vizsgálóhoz bocsátottak közül 11 a kincstárnál, 4 az egri érseki uradalomnál, 2 a jászói prépostságnál, 2 Kassa városánál, 1 Szomolnok városánál, 2 a Semsey hitbizományi uradalomnál, 1 a gr. Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalomnál, 1 a m. kir. közalapítványi uradalomnál van alkalmazva.

A feladott írásbeli kérdések a következők voltak:

1. Szabatosan leírandó a kocsános tölgy; melyek fájának tulajdonságai, mily czélokra használható, miben állnak mellékhaszonvételei; a kocsános, kocsántalan és csertölgynek melyek a megkülönböztető jelei?

2. Egy munkavezető és 10 munkás tűzi- és épületfa előállítására vállalkoztak, s az erdővéd felügyelete alatt készítettek:

210 méter I. osztályu hasábfát	25.0	krjával.
80 „ II. „ „	20.5	„
49 „ galyfát	15.5	„
132 folyóméter épületfát	4.0	„
Előleget kapott a munkavezető	4	frt 20 krt,
a munkások mindegyike	2	frt 32 krt.

Feladat. Díjjegyzék készítendő, melynek rovatában ki-tüntetve legyen:

I. Mennyi a 10 munkás és 1 munkavezető összes keresménye?

II. Mennyit tesznek az összes levonások?

III. Mily összeg járul ezek levonása után még minden egyes munkásnak, és mennyi a munkavezetőnek?

3. Sorolja fel az erdőőr azon szabályokat általában, melyek szerint az erdőtvény által előirt „erdei rovatos napló“ vezetendő, s írja le különösen, hogy milyen adatokat leendő kötelessége ezen naplóba bevezetni, egy előfordult legelő kihágás s ugyanez alkalommal a pásztor által 1 db 24 cm. közép-átmérőjű és 12 méter hosszú tölgyfának történt kivágása esetére, kiszámítva egyuttal a kivágott tölgynek köbtartalmát, hogy az erdész a kártérítési összeget megállapíthassa?

A kérdések megoldása után a szóbeli vette kezdetét.

A jelöltekhez intézett szóbeli kérdések az „Erdőőr“ című szakkönyvnek és az erdő- és vadászati törvénynek az erdőőri szolgálatot érintő szakaszaira és az erdészeti műszaki segéd-személyzet szolgálatának minden más ágazatára kiterjedt.

Az írásbeli dolgozatok eredménye és a szóbeli kérdésekre adott feleletek alapján a 24 vizsgajelölt közül 4 „kitünően“, 8 „jól“, 11 „kielégítően“ alkalmasnak találtatott, 1 pedig a vizsgát nem állotta meg.

Nem mulaszthatom el itt kiemelni Schwigut Ferencz kassa-városi erdész urnak az erdőőrök oktatása körül tanúsított buz-galmát és ügyességét, — mult évben 3, ez idén pedig 6 tanítványa tette le jó sikerrel a vizsgát — valamint az egri érseki uradalmi

erdőhivatal t. erdőtisztjeit, kiknek oktatása a vizsgát tett 4 érseki erdőőr határozott feleleteinél előnyösen volt tapasztalható.

Tekintetes szerkesztő urnak alázatos szolgálja
Kassa, 1883. november 4-én.

Kárász István,
kir. alerdőfelügyelő.

IV. Zomborban.

Az erdőőri szakvizsga Zomborban a megyeház kis termében idei októberhó 29-én és következő napjain tartatott meg.

A vizsgáló bizottság elnöke Rutska Tivadar kir. főerdőfelügyelő volt, vizsgáló biztosok pedig Rozinszky Béla kir. alerdőfelügyelő és Déván Róbert m. kir. főerdész; póttagnak Sugár Károly m. kir. kezelő főerdész és Bács-Bodrogh megye részéről dr. Ráthay megyei főorvos lett kiküldve.

A vizsga letételére összesen 19-en nyertek engedélyt, kik közül 9-en a kincstári erdőknél, 10-en pedig a Szabadka és Szeged városok tulajdonát képező erdőknél vannak alkalmazva.

A megoldásra kitűzött írásbeli kérdések a következők voltak:

I. Irja le az erdők őrzése körül ez ideig teljesített szolgálásokat, s nevezetesen mutassa ki, mely s miő erdők voltak őrizetére bízva, miből állott az erdők őrzésével egybekötött szolgálata, s minő fontosabb események fordultak elő szolgálati ideje alatt?

II. Kitől nyeri az erdőőr a szolgálati utasításokat, s mit köteles tenni azon esetben, ha az erdőtisztől vagy erdőbirtokostól nyert utasítások a kir. erdőfelügyelőtől netalán nyelendő utasításokkal ellenkezéne, s az erdőbirtokos az erdőt a kir. erdőfelügyelő rendeleteitől eltérő módon használná?

III. Egy 1000 öl hosszú és 32 öl széles vágásterület beerdősítéséhez szükséges csemetéknek a vető kertekből való kiszedésével megbízott erdőőr hány csemetét fog kiszedni, s a vágásterületen elültetni, ha az ültetés egymástól 6 láb távolságra eső sorokban akként foganatosítandó, hogy a csemeték az egyes sorokban 3 lábnyi távolságra álljanak egymástól?

Az írásbeli kérdések megoldása, s a benyújtott munkálatok megvizsgálása után a szóbeli vizsga vette kezdetét,

melynél a Bedő Albert országos főerdőmester által kiadott „Erdőőr“ című szakkönyv vétetett alapul.

A szóbeli vizsgának befejezése után, az írásbeli és szóbeli vizsgák eredményei hasonlítottak össze, s ezen összehasonlítás alapján, a vizsga letételére engedélyt nyert 19 jelölt közül az erdőőri szolgálatra 2 kitünően, 6 jól és 10 kielégítően alkalmasnak nyilvánított. Egy vizsgázó elégtelen osztályzatot nyervén, új vizsga letételére utasított.

Az ekként megtartott szakvizsga eredménye tekintettel arra, hogy a vizsga magyar nyelven tartatott meg, s hogy még azoknak is, kik a magyar nyelvben kevésbé voltak jártasok, a kérdéseket magyar nyelven kellett megfejtetni, s csak a legnehezebb tételeket mondhatták el más nyelven, annyival inkább kedvezőnek mondható, minthogy több jelölt oly vidékről származott, hol a magyar nyelvnek elsajátítása nagyobb nehézséggel van egybekötve.

Az erdőőri szakvizsgának a fentebbiek értelmében való megtartása önkénytelenül azon kérdést juttatja eszünkbe, hogy vajjon nem érkezett-e el már az az idő, hogy az erdőőri szakvizsgák ezentúl kizárólag magyar nyelven tartassanak meg, s hogy a vizsgázóktól a szakban való jártasságon kívül a magyar nyelvnek bírása, s illetőleg megtanulása is követeltessek?

Végül nem mulaszthatjuk el azon kitüntetésnek a fel-
említését sem, melyet Zombor város kitünősége szakunk irányában tanusított az által, hogy a vizsgák befejezése után megtartott búcsú ebéden Sándor Béla Bács-Bodrogh megye közszeretben álló főispánja, Schmausz Endre alispán s az erdészeti bizottság elnöke és Marschán József m. kir. jószágigazgató is megjelenni sziveskedtek, s a magyar erdészet bajnokaiért s nevezetesen az országos főerdőmesterért mondott felköszöntésekben kivétel nélkül azon tiszteletnek és szeretetnek adtak kifejezést, melylyel szakunk irányában viseltetnek, s mely biztos reményt nyujt arra nézve, hogy a magyar erdészet az alföld kalászt termő vidékén is az őt megillető helyet elfoglalván, a megérdemelt támogatásban fog részesíttetni.

Zombor, 1883. novemberhó 3.

Rombér.